

М.К. Аммосов аатынан Хотугулуу-Илинни бэдэрээлинэй үнүбэрситиэт
Арассыһа Бэдэрээссийэтин Хотугулуу-Илинни норуоттарын тылларын уонна
култуураларын үнүстүүтэ
Устудьуоннар, эдэр учуонайдар уонна идэлээхтэр билим-чинчийэр үлэлэрин салаата
Устудьуон билим уопастыбата

“БИЛИМ-2019”

ИЙТИННЭРИИ СУРУК

**Убаастабыллаах үөрэнээччилэр, устудьуоннар, маҕыстырааннар, аспырааннар,
эдэр учуонайдар!**

“БИЛИМ-2019” үөрэнээччилэр, устудьуоннар, маҕыстырааннар, аспырааннар уонна эдэр учуонайдар өрөспүүбүлүкэтээҕи билим кэмпириэнсийэлэригэр көхтөөх кыттыыны ыларгытыгар ынырабыт.

Буолар күнэ: 2019 сыл кулун тутар 30 күнэ.

Буолар сирэ: Дьокуускай куорат, ХИБУ, Кулаковскай аат. уул., 42, Арассыһа Бэдэрээссийэтин Хотугулуу-Илинни норуоттарын тылларын уонна култуураларын үнүстүүтэ.

Кэмпириэнсийэ сыала-соруга:

- Эдэр ыччаты билим эйгэтигэр угуйуу;
- Үөрэнээччилэргэ, устудьуоннарга, маҕыстырааннарга, аспырааннарга, эдэр учуонайдарга чинчийэр үлэ үөрүйэбин инэри;
- Ийэ тыл билим эйгэтигэр туттуллуутун кэнэти;
- Кэнчээри ыччаты ийэ тылын харыстырга, таптырга угуйуу.

Чинчийи хайысхалара:

- Ийэ тылы үөрэтии тирээн турар кыһалҕалара: лиэкстикэ, бэниэтикэ, морполуогуйа, сиинтэксис.
- Хотугу норуоттар тылларын, литэрэтиирэлэрин уонна болкулуордарын чинчийи.
- Хотугу норуоттар култууралара: төрүт үгэс уонна аныгы кэм.
- Эдэр ыччат култуура эйгэтигэр.
- Тылбаас эйгэтигэр саха тылын туттуллуута.
- Дойду сайдытыгар уопастыбаннай билим суолтата.
- Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр туризм уонна сирбис сайдытын кэскилэ.
- Биисикэ-тиэхиньикэ билимин ситиһиитэ өрөспүүбүлүкэ сайдытыгар суолтата.
- Мэдиссиинэ-биология билимин кыһалҕата уонна кэскилэ.

- Үөрэх тинигэр сахалы үөрэтии ньымаларын туттуу туруга уонна кэскилэ.
- Ийэ тыл аныгы олобу кытта быһаччы ситимэ: Интэриниэт, көмпүүтэр уонна суотабай сибээс эйгэтэ, киинэ уо.д.а.
- Эдэр ыччаты кытта үлэни тэрийии
- “Мин сахалы билэбин” саха тылын сана үөрэтээччилэрин сиексийэтэ.

Дагылаат кэмэ-кэрдитэ:

- Сүрүн муньах дагылаата – 10-15 мүнүүтэ
- Сиексийэ дагылаата – 5-10 мүнүүтэ

Кытты көрүнэ: истэн уонна кэтэхтэн.

Кыттааччылар сайаапкабытын уонна чинчийиигит тиэкиһин кулун тутар 26 күнүгэр диэри bilim2019conf@mail.ru аадырыска ытаргытыгар көрдөһөбүт. Эбии иһитиннэриини <https://s-vfu.ru> уонна <https://www.s-vfu.ru/universitet/rukovodstvo-i-struktura/instituty/iyikn/> саайтан билиэххитин сөп.

Кэмпириэнсийэ түмүгүнэн ыстатыйа электроннай хомурунньуга бэчээттэнэрэ былааннар.

Быйытыылаах буоллаххытына, bilim2019conf@mail.ru сурук ытын эбэтэр Данилов Игорь Альбертовичи (89659979472), Собакина Ирина Владимировнаны (89246628908) кытта ситимнэһиэххитин сөп (WhatsApp тиник үлэлиир).

Сайаапка халыба “БИЛИМ-2019”

үөрэнээччилэр, устудьуоннар, мағыстырааннар, аспырааннар, эдэр учуонайдар өрөспүүбүлүкэтээби билим кэмпириэнсийэлэригэр кытты сайаапката:

Араспаанньата, аата, аҕатын аата (толору)

Үлэлиир, үөрэнэр сирэ, тэрилтэтэ:

Бөлөбө, кылааһа:

Дуоһунаһа:

Учуонай истиэпэнэ:

Билим салайааччыта:

Билсэр төлөпүнэ:

E-mail:

Дагылаат тиэмэтэ:

Кытты көрүнэ: истэн/ кэтэхтэн

Тиэсис ирдэбилэ:

Тиэкис чинчийэр үлэ сүрүн ирдэбилигэр сөп түбэхэр буолуохтаах уонна маньык таньылар:

1. Үлэ аата ортотунан тэннэнэр, улахан буукубаттан суруллар, хараардыллар;
2. Ааптар аата уна өттүнэн тэннэнэр;
3. Үөрэнэр, үлэлиир тэрилтэтин аата уна өттүнэн тэннэнэр;
4. Үөрэнэр, үлэлиир сирэ уна өттүнэн тэннэнэр.
5. Ыстатыйа тиэкиһэ кэтитинэн тэннэнэр. Литэрэтиирэбэ сигэнии кырыылаах ускуопкаба тиниллэр.
6. Литэрэтиирэ испиһэгэ (булгуччута суох) ГОСТ ирдэбилинен оноһулар.
7. Билим салайааччытын аата, дуоһунаһа кылгатыллан ыйыллар, уна өттүнэн тэннэнэр.

Ыстатыйа кээмэйэ – 1,5-2 сирэйтэн ордуга суох (үлэ аатын, туһаммыт литэрэтиирэни уонна ойууну ааҕан туран) буолуохтаах. Windows 7 (doc.), буукуба кээмэйэ - 12, сириибэ – Times New Roman, устуруока икки арда – биирдээх, кытыыта –бары өттүттэн 2 см, абзац – 1,25.

Холобур:

ҮЛЭ ААТА

Макаров М.М.

Хотугулуу-Илинни бэдэрээлинэй үнүбэрситиэт,

Үп-экэниэмикэ үнүстүүтэ,

Дьокуускай к.

Ыстатыйа тиэкиһэ..... [1: 4]

Литэрэтиирэ:

1. Васильев П.К., Федоров И.Г. Ойуу тылдыт. 5-9 кылаастарга аналлаах үөрэнэр көмө кинигэ. 2-с тахсыыта. – Дьокуускай: Бичик, 1998. – 80 с., ил.

Билим салайааччыта – Петрова Н.Н., саха тылын учуутала.